

В Інтернеті ковзаємо. У журнали поринаємо! або Як разом із водою з купелі й дитину не вихлюпнути

Яна СТАДІЛЬНА

6 Перед голосуванням Микола Томенко зазначив, що цим «законом передбачено норми, які допоможуть раз і назавжди відмовитися від того, щоб за рахунок бюджету мер розповідав про свої досягнення у своїй газеті, голова обласної ради – у своїй, а голова районної ради – у своїй».

Як зазначає Головне науково-експертне управління Верховної Ради, законом передбачено вихід із числа співзасновників таких ЗМІ органів державної влади. Він регламентує відносини між органами державної влади, місцевого самоврядування й заснованими ними друкованими засобами масової інформації. Встановлює правила співпраці органів державної влади та місцевого самоврядування й заснованими ними друкованими засобами масової інформації.

За орієнтовними розрахунками, загальна сума коштів, спрямованих на реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації, становитиме 195 млн. 570 тис. гривень, у тому числі: на першому етапі – 6, 98 млн.; на другому етапі – 188, 59 млн.

У пояснювальній записці сказано, що протягом 2013 року фінансову підтримку в сумі 97 млн. 899 тис. 500 гривень отримали 645 газет. У середньому на одну газету виділено 151,8 тис. гривень. За інформацією Державного комітету телебачення і радіомовлення України, на 2014 рік було заплановано надання фінансової підтримки в сумі 97 млн. 64 тис. гривень. У середньому на одну газету – 150,5 тис. гривень.

Голова Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформаційної політики Вікторія СЮМАР нагадала парламентаріям, що міжнародні організації ще з 2005 року закликають Україну розпочати роздержавлення ЗМІ, заснованих органами влади або місцевого самоврядування. Наступного після голосування дня у профільному комітеті відбулися слухання на тему «Реформування парламентських засобів масової інформації». Юристи, експерти, громадські діячі, запрошені депутатами до дискусії, підкреслювали, що преса повинна мати можливість працювати в інтересах читача, а не намагатися догодити владі. Утім, із виступів ди-

Верховна Рада ухвалила закон про реформування державних і комунальних друкованих ЗМІ. За документ авторства Миколи Томенка та Олександра Абдулліна проголосували 260 народних депутатів.

Дякуєм Вікторії Сюмар за вдало вчинений піар

ректора Державного підприємства «Парламентський телеканал «Рада» Володимира Леха, заступника головного редактора газети «Голос України» Сергія Демського та головного редактора журналу «Віче» Світлани Писаренко учасники слухань відкрили для себе багато нового, що дещо суперечило ярликам, які прийнято навішувати на державні ЗМІ. Зокрема, для багатьох присутніх відкриттям став той факт, що в демократичних країнах зі свободою слова успішно працюють саме парламентські видання.

Зокрема, редактор журналу «Віче» зауважила, що обов'язковість функціонування офіційних парламентських видань безпосередньо передбачено конституціями деяких країн. Наприклад, парламент Республіки Польща має шість журналів, котрі фінансуються з державного бюджету.

До речі, у журналі «Віче» (2015, № 13) усі ці факти про світовий досвід комунікації парламентів із суспільством опублікував доктор юридичних наук, професор Володимир Нестерович у науковій статті «Роль друкованих парламентських видань у забезпеченні комунікації між парламентом та громадськістю».

Виступ представника кожного з парламентських видань починався зі щирої подяки за ухвалений документ. Стосовно своєї подальшої долі й вибору з трьох можливих

варіантів (перетворення видань на приватні; трансформація в офіційні без творчого колективу; ліквідація), промовці нагадали, що перехідний період згідно з законом відбуватиметься у два етапи й триватиме протягом кількох років, аби без революційної гарячки обрати подальшу долю.

Редактор журналу «Віче» Світлана Писаренко, зокрема, нагадала учасникам дискусії, що журнал Верховної Ради – це одне з небагатьох видань, яке не є заангажованим прибічником якогось одного олігархічного клану чи однієї політичної сили. Що «Віче» – носій усебічної інформації та аналітики щодо законодавчого процесу, провідник науково-практичної думки з проблем державотворення, громадянського суспільства, розвитку парламентаризму та місцевого самоврядування. Це поважна трибуна, з якої автори доносять до народних обранців свої думки, що потребують відповідального осмислення та прийняття рішень. Що журнал присутній у бібліотеках Ради Європи та Конгресу США. Що це фахове видання з юридичних наук. А спецвипуск «Віча» «Наукова бібліотека» – єдиний в Україні парламентський засіб наукової комунікації з проблематики політології, права, державного управління. «Віче» перебуває під моніторингом щодо виконання вимог до наукових публікацій для подальшого включення видання до міжнародної наукометричної бази.

На думку редакції «Віча», доцільно було б розглянути можливість такого способу реформування, щоб створити всі необхідні умови для збільшення накладу журналу задля розширення кола комунікації парламенту з територіальними громадами в Україні та науковою спільнотою. А можливо, на основі «Віча» створити додатково англомовний кварталник для розсилки в парла-

менти держав, які мають дипломатичні відносини з Україною. Адже саме завдяки журналу Верховна Рада могла б доносити об'єктивну інформацію й наукову аналітику про демократичні процеси в Україні, а також виклики, з якими їй доводиться стикатися. Бо інформаційна євроінтеграція – важливий інструмент у формуванні позитивного іміджу нашої держави.

Як кажуть американські видавці журналів, що прогнозують їхній ренесанс: **«В Інтернеті ковзаємо. У журнали поринаємо!»**.

Тож по закінченні слухань прийнято рішення всі пропозиції щодо подальшої долі парламентських видань викласти та передати у профільний комітет до 9 грудня.

Збираємося з силами й рухаємося вперед!

Власне, ухвалення парламентом Закону України «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації», згадування про публікацію у «Вічі» в контексті аргументації до голосування законопроекту й тональність слухань у Комітеті з питань свободи слова та інформації щодо парламентських журналу, газети й телеканала запрограмували обговорення проблематики під час «круглого столу», в якому взяли участь члени редколегії видання, відомі вчені, представник апарату Верховної Ради України, журналісти. Пролунали слушні думки та пропозиції. Думаємо, вони зацікавлять і народних депутатів України, і наукову спільноту, і трудовий колектив редакції.

7

На знімках (зліва направо): головний редактор журналу «Віче» заслужений журналіст України Світлана ПИСАРЕНКО, доктор наук з державного управління, професор, заслужений діяч науки і техніки України Ігор ГРИЦАК; доктор наук з державного управління, професор Володимир САЛАМАТОВ; доктор юридичних наук, професор, дійсний член (академік) Національної академії правових наук, постійний представник Верховної Ради України в Конституційному Суді України, заслужений юрист України Анатолій СЕЛІВАНОВ; доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАНУ, академік Національної академії правових наук України, директор Інституту законодавства Верховної Ради України Олександр КОПИЛЕНКО; заступник головного редактора журналу «Віче» Олександр МАЛІЄНКО; доктор наук з державного управління Оксана ПАРХОМЕНКО-КУЦЕВІЛ; заступник керівника Апарату Верховної Ради України Микола ШЕВЧУК; доктор філософських наук, завідувач відділу редакції журналу «Віче» Ігор КУДРЯ.

Отже, стисло про головне.

1. Провести сесію стратегічно-го планування розвитку журналу із залученням представників видання, народних депутатів та експертів і співробітників журналу «Віче» за методикою (Top ICA®) і сприянням фахівців Міжнародного інституту культурних відносин (ICAI);

2. Залучити народних депутатів до оприлюднення на сторінках журналу їхніх законопроектних робіт, вести їхнє експертне та наукове обговорення,

проводити засідання редакційної ради щодо редакційної політики, врахування пропозицій і рекомендацій профільних комітетів парламенту;

3. Оновити дизайн видання, структурувати громадсько-політичну, науково-дослідницьку складову щомісячного випуску;

4. Створити умови для випуску щоквартального додатку журналу «Віче» для європейських читачів іноземними мовами у паперовому і/або електронному вигляді;

5. Створити інтернет-портал для діалогу та обговорення законопроектів народних депутатів України вченими, практиками, експертами;

6. Протягом одного року з дня набрання чинності Законом України «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації» створити умови для успішного переходу редакції на нові засади господарювання.